

retningerne. Disse offentlige Forretninger maa der sørges for varetages, og derfor kan man ikke uden videre sige: Vi affstafte Distriktslægeinstitutionen uden at sætte noget andet i Stedet. Det, der kan være Spørgsmaal om, og det, jeg forleden Dag bemærkede, at der har været debatteret om i lange Tider, uden at man endnu er kommen til noget afsluttende Resultat, er, om man i Stedet for de mange Distriktslæger, henimod 100, som der er Landet over, skulde indføre den Ordning, at der blev et mindre Antal Fysici, til hvem de offentlige Forretninger henlægges, og som for at udføre disse oppebar en bestemt Løn, der var indrettet saaledes, at de helt kunde ofre sig for dette Kald, og man saa for øvrigt affstafte Distriktslægerne. Det er det, der har været Spørgsmaal om. Det, at man for øvrigt vil affstafte Distriktslægerne, vil da sige, at man vil overlade til Kommunerne selv at sørge for Besørgelsen af den her omtalte Fattigpraksis. Jeg tror imidlertid, at det Spørgsmaal, om man skal gaa over til at affstafte Distriktslægeinstitutionen og indføre en Fysikusinstitution i Stedet, er et Spørgsmaal, som ikke egner sig til at drages frem under denne Sag, og som ikke godt kan besvares uden at sættes i Forbindelse med hele det store Spørgsmaal om Lægevesenets Reform. — Hvad de særlige Forhold paa Bornholm angaar, skal jeg dertil kun sige, at naar man har ordnet sig der, som man har gjort, er det naturligvis af Sparommelighedshensyn, fordi man har ment, at det paa Grund af dette Distrikts Lidenhed i Sammenligning med de andre Fysikatdistrikter vilde være for meget at holde en særlig Fysikus paa Bornholm. Det er jo imidlertid ikke noget Punkt, der saadan spiller nogen videre Rolle. Skulde det være noget, som Rigsdagen lægger Bægt paa at faa oprettet et almindeligt Fysikat paa Bornholm under samme Betingelser som for de øvrige Fysikater, saa skal dette ikke møde nogen Modstand fra min Side; det vil man altsaa ogsaa nok blive entig om. — For saa vidt man dernæst har ment, at der var Grund til at oprette flere Distriktslæge-Embeder og at man hellere skulde bruge de Penge, denne Lønningsforhøjelse vil koste, til at oprette flere Distriktslæge-Embeder, idet man mente, at deraf vilde følge, at de andre Distriktslæger vilde faa mindre at bestille som Følge af disse Love, saa tror jeg ikke, at denne Betragtning holder Stit. Skulde der oprettes flere Distriktslæge-Embeder, saa vilde det naturligvis blive i de tyndt befolkede Egne, hvor man nu har en lang Vej til Distriktslægen, og det vilde

ikke blive paa de Steder, hvor Befolkningen er tæt. Altsaa for at tage noget, som er hentet fra Eksemplerne i dette Lovforslags Motiver: I Svendborg, hvor denne Lov om Alderdomsforsørgelse har ført til 676 Forretninger for Distriktslægen, der vil man naturligvis alligevel ikke oprette flere Distriktslæge-Embeder. Distriktslægedistriktet i Svendborg er nemlig ikke i lokal Henseende saa stort, at man paa nogen Maade vil finde Anledning til at ansætte flere Distriktslæger der. Derimod vil man maatte nok ansætte flere Distriktslæger ude paa Hederne i Jylland o. s. v. Ved at ansætte flere Distriktslæger vilde man altsaa ikke lette Arbejdet for de Distriktslæger, der ere blevne mest bebyrdede ved disse 2 Love, thi det er netop dem, der have de folkerigeste Distrikter. Jeg tror derfor ikke, at man ad denne Vej vil kunne opnaa en saadan proportional Formindstelse af Arbejdet for Distriktslægerne, at man af den Grund skulde kunne sige, at de ikke behøve nogen Lønningsforhøjelse — det vilde man ikke kunne opnaa, fordi som sagt det større Antal Distriktslægers Fordeling vilde blive udmaalte, ikke efter Befolkningens Antal, men efter — om jeg maa bruge det Udtryk — Areal. Jeg maa i øvrigt bemærke, at Distriktslæger og Fysici og Embedslæger i det hele taget have jo overhovedet været slet lønnede, det er der næppe nogen Tvivl om, og det kan ikke overjes, at Distriktslægestillingen er undergaaet meget væsentlige Forandringer i Tidernes Løb, idet det stadig stigende Antal Læger, som nedsatte sig alle Vegne, har til Følge, at den Indtægt ved privat Praksis, som Distriktslægerne kunne have ved Siden af deres Embedsvirksomhed, ingenlunde er, hvad den har været i tidligere Tider; den er gennemsnitlig gaaet meget ned. Dette er en naturlig Følge af, at Distriktslægerne meget ofte paa Grund af Konkurrenceforholdene ere ældre Mænd, som derfor have ondt ved at begaa sig i den almindelige Konkurrence. Som Følge heraf ere Distriktslægerens Indtægter ved privat Praksis ringere, end den har været før; og hvad deres Embedsindtægt angaar, tror jeg, man kan sige, at det altid har været meget tarvelige Lønninger, de have haft. Naar man da nu i meget betydelig Grad forøger deres Arbejde, saa forekommer det mig, at al mulig Billighed taler for, at der bør tilflyde dem en forøget Indtægt til Vederlag for dette forøgede Arbejde, hvad enten man end tænker sig denne udmaalt paa den ene eller den anden Maade — jeg har nu holdt mig i det traditionelle Spor ved at foreslaa en